

АҚ «Қ.Құлажанов атындағы Қазақ технология және бизнес университеті»

САПА МЕНЕДЖМЕНТІ ЖҮЙЕСІ

Нұсқаулық

Академиялық қызметте жасанды
интеллекті пайдалану жөніндегі
нұсқаулық

XC ISO 9000:2015
XC ISO 9001:2016
XC ISO 37001:2016

КазТБУ-ББББ-Н -8.3/8.1-2025-33

Енгізу күні « 18 » маусым 2025 ж.

БЕКІТЕМІН
«Қ.Құлажанов атындағы КазТБУ» ректоры
Л. Байболова
маусым 20 25 ж.

САПА МЕНЕДЖМЕНТІ ЖҮЙЕСІ
АКАДЕМИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕ ЖАСАНДЫ ИНТЕЛЛЕКТТІ
ПАЙДАЛАНУ ЖӨНІНДЕГІ НҰСҚАУЛЫҚ
КазТБУ-ББББ-Н-8.3/8.1-2025-33

КЕЛІСІЛДІ
АСЖ проректор
Э.Б. Аскарбеков
« 18 » маусым 2025 ж.

Астана, 2025

Нұсқа: 1.0

БД:

Тіркеу №

«Google диск» бойынша

АЛҒЫ СӨЗ

Осы Нұсқаулық ББББ тарапынан АТБ консультациялық қолдауымен әзірленді.

Осы Нұсқаулықтың талаптары оқу процесін қамтамасыз ететін барлық құрылымдық бөлімшелер үшін міндетті болып табылады.

Осы Нұсқаулық «Қ.Құлажанов атындағы КазТБУ» АҚ құжаттамасының құрамына кіреді.

Осы Нұсқаулықты мерзімді тексеруді ББББ басшысы 3 жылдан аспайтын аралықпен жүргізеді.

Осы Нұсқаулықты «Қ. Құлажанов атындағы КазТБУ» АҚ ректоры бекітеді және бекітілген күнінен бастап күшіне енеді.

Осы Нұсқаулыққа өзгерістер «Қ.Құлажанов атындағы КазТБУ» АҚ қызметінде оны қолдану нәтижелері бойынша әзірленеді.

Осы Нұсқаулық алғаш рет енгізіледі.

МАЗМҰНЫ

Алғы сөз	2
1 Құжаттың атауы	4
2 Әзірлеуші	4
3 Құжатты әзірлеу мақсаты	4
4 Нормативтік сілтемелер	4
5 Терминдер мен анықтамалар	5
6 Қолданылған қысқартулар	6
7 Жалпы ережелер	6
8 ЖИ қолданудың жалпы принциптері	6
9 ЖИ қолдану мақсаты, міндеттері	7
10 ЖИ қолдану ережелері	8
11 ЖИ қолдану салалары	9
12 ЖИ интеграциясы	10
13 ЖИ қолданудың этикалық және құқықтық аспектілері	11
14 Процесске байланысты тәуекелдер және тәуекелдердің алдын алу бойынша іс-қимылдар ..	11
15 Жауапкершілік және өкілеттіктер	12
Келісу парағы Н.СҚЕЖАБ-8.3/8.1-2025-22-02 (міндетті)	14
Танысу парағы Н.СҚЕЖАБ-8.3/8.1-2025-22-03 (міндетті)	14
Тіркеу өзгерістерінің парағы Н.СҚЕЖАБ-8.3/8.1-2025-22-04 (міндетті)	15
Мерзімдік тексерулерді есепке алу парағы Н.СҚЕЖАБ-8.3/8.1-2025-22-05 (міндетті)	15

1. ҚҰЖАТТЫҢ АТАУЫ

1.1 Академиялық қызметте жасанды интеллектіні пайдалану жөніндегі нұсқаулық КазТБУ-ББББ-ІҚТТЕ-8.3/8.1-2025-33

2. ӘЗІРЛЕУШІ

2.1 Білім беру бағдарламасының басқармасы

3. ҚҰЖАТТЫ ӘЗІРЛЕУ МАҚСАТЫ

3.1 Білім беру сапасын жақсарту және студенттердің қатысуын арттыру үшін академиялық қызметте ЖИ тиімді пайдалану бойынша талаптар мен ұсынымдарды анықтау.

3. НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР

- 4.1 MS ISO 9001: 2015 сапа менеджменті жүйесі. Талаптар;
- 4.2 MS ISO 9000: 2015 сапа менеджменті жүйесі. Негізгі ережелер мен сөздік;
- 4.3 MS ISO 37001: 2016 сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл менеджменті жүйелері қолдану бойынша талаптар мен ұсынымдар;
- 4.4 "Білім туралы" Қазақстан Республикасының Заңы 27.07.2007 ж. № 319-III (өзгерістер мен толықтырулармен 15.04.2025 ж.);
- 4.5 "Қазақстан Республикасындағы мерекелер туралы" Қазақстан Республикасының 13.12.2001 ж. № 267 Заңы (19.04.2023 ж. өзгерістер мен толықтырулармен);
- 4.6 Қазақстан Республикасының Еңбек кодексі 23.11.2015 ж. №414-V ҚРЗ. (өзгерістер мен толықтырулармен 19.05.2025 ж.);
- 4.7 "Қазақстан Республикасының Жоғары білім мен ғылымды дамытудың 2023-2029 жылға арналған тұжырымдамасын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 248 қаулысы (14.06.2024 жылға арналған өзгерістермен және толықтырулармен);
- 4.8 "Азаматтық қызметшілерге, мемлекеттік бюджет қаражаты есебінен ұсталатын ұйымдар қызметкерлеріне, қазыналық кәсіпорындар қызметкерлеріне еңбекақы төлеу жүйесі туралы" ҚР Үкіметінің 31.12.2015 ж. № 1193 қаулысы (17.07.2024 ж. өзгерістер мен толықтырулармен);
- 4.9 "Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы" ҚР БҒМ 30.10.2018 ж. № 595 бұйрығы (24.06.2024 ж. өзгерістер мен толықтырулармен);
- 4.10 ҚР ҰҚМ 20.07.2022 ж. № 2 "жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы" бұйрығы (22.04.2025 ж. өзгерістер мен толықтырулармен);
- 4.11 "Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беруде кредиттік оқыту технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы" ҚР БҒМ 20.04.2011 ж. № 152 бұйрығы (26.03.2025 ж. өзгерістер мен толықтырулармен);
- 4.12 "Қашықтықтан оқыту бойынша білім беру ұйымдарына қойылатын талаптарды және қашықтықтан оқыту бойынша және жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің білім беру бағдарламалары бойынша онлайн-оқыту нысанында оқу процесін ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы" ҚР БҒМ 20.03.2015 ж. № 137 бұйрығы (21.05.2024 ж. өзгерістер мен толықтырулармен);
- 4.13 "Білім беру қызметіне қойылатын біліктілік талаптарының талаптарын және оларға сәйкестікті растайтын құжаттар тізбесін бекіту туралы" ҚР БҒМ 17.06.2015 ж. № 391 бұйрығы (05.01.2024 ж. өзгерістер мен толықтырулармен);
- 4.14 ҚР БҒМ 31.10 бұйрығы. 2018 ж. № 606 "сот төрелігі академиясын, әскери, арнаулы оқу орындарын, мәдениет саласындағы білім беру ұйымдарын қоспағанда, жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарының профессор-оқытушылар құрамының жалпы санын есептеу үшін білім алушылар санының оқытушыларға орташа арақатынасын бекіту туралы" (24.10.2023 ж. өзгерістер мен толықтырулармен);

4.15 ҚР ҰҚМ 20.11.2023 ж. № 591 "жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарының педагогтері (профессор-оқытушылар құрамы) үшін кәсіптік стандартты бекіту туралы" бұйрығы (06.12.2023 ж. өзгерістер мен толықтырулармен);

4.16 " Академиялық саясат» ҚазТБУ-ББББ-ІҚТТЕ-8.3/8.1-2025-05;

4.17 Білім беру бағдарламалары бойынша оқу процесін жоспарлау, ұйымдастыру және мониторингілеу регламенті ҚазТБУ-ББББ-Р-8.3/8.1-2025-06;

4.18 "ҚазТБУ" АҚ ПОҚ лауазымдарының біліктілік сипаттамалары";

4.19 "Қ. Құлажанов атындағы ҚазТБУ" АҚ сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты;

4.20 "Қ. Құлажанов атындағы ҚазТБУ" " АҚ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты 26 қаңтар 2022 ж.;

4.21 "Білім беру қызметінің сапасын ішкі қамтамасыз ету саясаты" ҚазТБУ-ББББ-ІҚТТЕ-8.3/8.1-2025-34.

5. ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР

Термин	Анықтамасы
Академиялық қызмет	Кез келген білім беру немесе зерттеу қызметі, жоғары және (немесе) кейінгі жоғары білім ұйымдарының, ғылыми-зерттеу институттарының (орталықтарының)/ғылыми ұйымдарының қызметі ережелеріне немесе білім беру немесе зерттеу қызметін жүзеге асыратын кез келген басқа ұйымдасқан ұжымның қызметі ережелеріне бағынады.
Академиялық адалдық	Оқу зерттеу қызметінде этикалық және адал (алаяқтықты немесе әдейі адастыруды, сондай-ақ ақпаратты толық немесе ішінара жасыруды исключаушы) мінез-құлықтың жалпы принципі.
Галлюцинацияланған деректер	Некорректті немесе бұрмаланған деректер, жасанды интеллектпен генерацияланған, олар адастыруы немесе қате болуы мүмкін.
ЖИ генеративті модельдері	алгоритмдер туғызатын жаңа мазмұн, мысалы, мәтіндер, бейне, аудио немесе сурет негізінде оқыту деректер.
Деректердің құпиялылығы	дербес деректерді қорғау және қандай да бір жеке ақпаратты, оны тұлға (иесі ақпарат) пожелало сақтау құпия немесе шектеуге, оған қол жеткізуді рұқсатсыз қолданудан немесе ашудан.
Жасанды интеллект	жүйені модельдеуге қабілетті адами когнитивті процестер арқылы машиналық оқыту және алгоритмдері.
Бағалау объектісі	бірлік ақпарат кез келген түрде жататын бағалау тұлға уәкілетті білімді бағалау, білік, дағдыларын, оның болуы не болмауы қандай да бір фактіні немесе қасиеттерін, мұндай бағалау пайдаланылады академиялық қызмет және жарамды деп танылады, яғни қабілетті породать және тудыруы мүмкін белгілі бір құқықтық салдары.
Білім беру бағдарламасы	бірыңғай кешені негізгі сипаттамаларын білім беру, қамтитын мақсаттар, нәтижелер және оқыту мазмұны, білім беру үдерісін ұйымдастыруды, әдістері мен тәсілдері оларды іске асыру, бағалау критерийлері оқыту нәтижелерін.
Процестің тәуекелдері	әрекеттер, оқиғалар немесе жағдайлар, олар пайда болған жағдайда мүмкін жағымсыз әсер ағуы процесін азайтуға және оның нәтижелілігі.
Басшылық	осы пайдалану Нұсқаулығы жасанды интеллект академиялық қызметі.
Сапа менеджменті жүйесі	бөлім менеджмент, бағытталған сапасы.

Сандық сауаттылық	кез келген цифрлық технологияны, соның ішінде жасанды интеллектті тиімді және қауіпсіз пайдалану үшін қажетті дағдылар мен білім
-------------------	--

6. ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ҚЫСҚАРТУЛАР

Қысқарту	Толық атауы
«Қ.Құлажанов атындағы ҚазТБУ» АҚ	«Қ.Құлажанов атындағы Қазақ Технология және бизнес университеті» акционерлік қоғамы
ҚазТБУ-ББББ-ІҚТТЕ-8.3/8.1-2025-33	Жасанды интеллектті академиялық қызметте пайдалану бойынша нұсқаулық
АС	Академиялық сұрақтар
БД	Бақылау данасы
ҒЖИ	Ғылым және инновациялар
БСМБ	Білім берудің сапа менеджменті бөлімі
ПОҚ	Профессор-оқытушылар құрамы
ҚР	Қазақстан Республикасы
СМЖ	Сапа менеджменті жүйесі
ҚБ	Құрылымдық бөлімше
БББ	Басқармасы білім беру бағдарламаларын
АТБ	Ақпараттық технологиялар басқармасы
ЖИ	Жасанды интеллект

7. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

7.1 Осы басшылық анықтайды мақсаты, міндеттері, қағидаттары енгізу, ЖИ, қолдану, ЖИ, интеграцияны ЖИ оқу, этикалық және құқықтық аспектілері, оның пайдалану, сондай-ақ өзара қатынастарын регламенттейді, оқытушылар, студенттер мен лауазымды тұлғалар қатысатын білім беру қызметін пайдалана отырып, ЖИ.

7.2 Осы басшылық барлық қатысушыларына оқу үдерісін қоса алғанда, оқытушылар, студенттер мен әкімшілігіне, пайдаланатын немесе тартылған қолдану, ЖИ үшін білім беру мақсаттары.

7.3 Осы басшылықты қамтамасыз етуге бағытталған тиімді және этикалық пайдалану Жасанды Интеллект оқу процесінде, ол ықпал етеді, білім сапасын арттыру, жеке оқыту, сондай-ақ автоматтандыру ескі процестерді оқыту және әкімшілендіру.

7.4 Пайдалану ЖИ арттыруға бағытталған академиялық тартылу білім алушылардың жақсарту, олардың білім беру нәтижелеріне қол жеткізуді қамтамасыз ету заманауи сандық технологиялар оқу үрдісінде.

8. ЖАЛПЫ ҚОЛДАНУ ҚАҒИДАТТАРЫ ЖИ

8.1 *Человекоцентричность:*

8.1.1 ЖИ пайдаланылуы тиіс мүмкіндіктерін кеңейту үшін, адам үшін емес, оның толық ауыстыру. Ескеру маңызды артықшылығы-адамның міндеттерін және пайдалану ЖИ жою үшін теңсіздік қол жеткізу білім беру мүмкіндіктері.

8.2 *Сәйкестігін миссиясы мен мақсаттарына К. Кулажанов атындағы "ҚазТБУ" АҚ:*

8.2.1 Кез-келген пайдалану ЖИ сәйкес болуы тиіс миссия, құндылықтар мен стратегиялық міндеттеріне «К. Кулажанов атындағы ҚазТБУ» АҚ "және бұл үшін жауапкершілікті жүктеледі ретінде бастамашылары, сондай-ақ басшылық.

8.3 *Ақпараттандыру және тарту:*

8.3.1 «Қ.Құлажанов атындағы ҚазТБУ» АҚ оқу процесінің барлық қатысушыларын ЖИ мүмкіндіктері туралы хабардар етуге, сондай-ақ ЖИ құралдары бойынша оқытуды ұсынуға

міндетті. Тек осыдан кейін ғана оларды енгізуге көшуге болады. ЖАЛПЫ ҚОЛДАНУ ҚАҒИДАТТАРЫ, Жасанды Интеллект

8.4 Құзыреттерді дамыту:

8.4.1 «Қ.Құлажанов атындағы ҚазТБУ» АҚ қызметкерлер мен студенттерді ЖИ жұмыс істеуге, оның мүмкіндіктері мен шектеулерін игеруге оқытуды қамтамасыз етеді. Бұл біліктілікті арттырудың міндетті бөлігі.

8.5 Әдептілік пайдалану:

8.5.1 ЖИ пайдаланылуы тиіс сәйкес этикалық қағидаттарын қамтамасыз ете отырып, қауіпсіздік, жауапкершілік және недискриминацию қоспағанда, предвзятость шешімдер қабылдау.

8.6 Құпиялылық және деректерді қорғау:

8.6.1 Қамтамасыз етіледі дербес деректерді қорғау заңнамасына сәйкес, сондай-ақ, келісім алу үшін оларды пайдалану мақсаттары үшін қолдану, ЖИ.

8.7 Құзыреттілігі:

8.7.1 Оқу процесіне барлық қатысушылар ЖИ жұмыс істеу үшін қажетті құзыреттерге ие болуы тиіс, оның ішінде «Қ.Құлажанов атындағы ҚазТБУ» АҚ этикалық стандарттарын білу қажет болған жағдайда оқытуды ұсынады.

8.8 Экологиялық және әлеуметтік пайда:

8.8.1 ЖИ адамдарға немесе қоғамға зиян келтірмей, әлеуметтік-пайдалы мақсаттарға қол жеткізу мақсатында пайдаланылуы тиіс.

8.9 Есеп беру және жауапкершілік:

8.9.1 «Қ.Құлажанов атындағы ҚазТБУ» АҚ ЖИ пайдалануды бағалау және талдау тетіктері белгіленеді. Жасанды Интеллектіні пайдалану кезіндегі қателер немесе күтпеген салдарлар үшін жауапкершілік нақты айқындалады.

8.10 қолдау жүйесі:

8.10.1 «Қ.Құлажанов атындағы ҚазТБУ» АҚ ЖИ пайдалану мәселелері бойынша оқытуды және консультацияларды қамтамасыз ете отырып, оқытушылар мен студенттерді қолдауды ұйымдастырады.

8.11 Бейімдеу және мониторинг:

8.11.1 «Қ.Құлажанов атындағы ҚазТБУ» АҚ әдістемелер мен құралдарды түзету, сондай-ақ студенттердің жеке қажеттіліктеріне бейімделу үшін оқу процесінде ЖИ пайдалану тиімділігінің тұрақты мониторингін қамтамасыз етеді.

9. ЖИ ПАЙДАЛАНУДЫҢ МАҚСАТЫ, МІНДЕТТЕРІ

9.1 Академиялық қызметке жасанды интеллектті енгізудің мақсаты - білім беру процесінің сапасын арттыру үшін жағдай жасау, оқытуға инновациялық тәсілдерді қолдау, студенттердің тартылуын күшейту, сондай-ақ әкімшілік және оқу міндеттерін оңтайландыру.

9.2. Оқу процесіне жасанды интеллектті енгізу міндеттері:

9.2.1 ЖИ білім беру практикасына кіріктірудің нақты мақсаттарын айқындау және оқыту сапасын арттыру үшін ЖИ пайдалануға бағытталған стратегияларды әзірлеу.

9.2.2 Студенттердің қатысу деңгейін және материалды меңгеру сапасын бағалауды қоса алғанда, ЖИ білім беру процесіне әсері туралы деректерді жинау және талдау.

9.2.3 Бейімделетін оқыту жүйелері, виртуалды көмекшілер және білімді бағалауға арналған автоматтандырылған құралдар сияқты ЖИ пайдалана отырып инновациялық білім беру технологияларын әзірлеу және енгізу.

9.2.4 Оқытушылардың жаңа әдістер мен тәсілдер туралы рефлексиясын қоса алғанда, оқу процесінде ЖИ қолдану тиімділігін бағалау, сондай-ақ студенттерден кері байланыс алу.

9.2.5 ЖИ-технологиялардың қолжетімділігі мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету, сондай-ақ оларды білім беру мекемелерінде пайдалану жөнінде ұсынымдар әзірлеу.

9.2.6 ЖИ пайдалана отырып жасалған оқу материалдары мен оқу жоспарларының сапасын бағалау үшін өлшемдер мен стандарттарды қалыптастыру.

9.2.7 Тиісті әдістемелік материалдарды дайындауды қоса алғанда, жаңа технологиялар мен жұмыс әдістеріне бейімделу процесінде оқытушыларды қолдау.

9.2.8 Білім алушылармен оқу процесінде ЖИ пайдаланудың ықтимал салдарын талқылау және олардың оқуға жаңа тәсілдер туралы пікірлерін зерделеу.

9.2.9 Білім беруде ЖИ пайдалану кезінде этикалық нормалардың сақталуын бақылау, сондай-ақ студенттердің дербес деректерін қорғауды қамтамасыз ету.

9.2.10 ЖИ-технологияларды пайдалана отырып, студенттерді бағалауда академиялық тұтастық пен әділеттілік қағидаттарын нығайту.

9.2.11 Білімді бағалаудың, бейімделетін оқытудың және тұрақты кері байланыстың автоматтандырылған жүйелерін енгізу есебінен білім алушылардың академиялық үлгерімін жақсартуды қамтамасыз ету.

10. ЖИ ПАЙДАЛАНУ ҚАҒИДАЛАРЫ

10.1 Ойлауды емес, тапсырмаларды жіберу

10.1.1 ЖИ деректерді өңдеу, пішімдеу, контент өндіру және т.б. дағдылы процестерді автоматтандыру үшін қолданылады. Алайда сыни ойлау дағдыларын дамытумен және бағалаумен, пікірлерді қалыптастырумен немесе стратегияларды әзірлеумен байланысты міндеттер адамның жауапкершілігінде қалады.

10.2 Жасанды Интеллекттің барлығына қолжетімділігі

10.2.1 Ұйым техникалық қолдауды қамтамасыз ете отырып және техникалық шектеулерден немесе қосымша ресурстарды сатып алу қажеттігінен кемсітушілікті болдырмай, білім беру процесінің барлық қатысушылары үшін ЖИ құралдарына тең қол жеткізуге кепілдік береді.

10.3 Релеванттылық және сенімділік

10.3.1 Оқытушылар мен студенттер таңдалған ЖИ-технологияның қойылған міндеттерге сай келетінін, ал оны пайдалану нәтижелері сенімділік пен сенімділік талаптарына сәйкес келетінін тексеруге міндетті. Кез келген пайдалану оқу стандарттары негізінде тексерумен және бағалаумен расталуы тиіс.

10.4 Ақпараттандыру және ашықтық

10.4.1 Академиялық қызметтің барлық қатысушылары пайдаланылатын сервистерді, платформаларды және қолдану контекстін көрсете отырып, білім беру және зерттеу процестерінде ЖИ пайдалану фактілері туралы ашық хабарлауға міндетті. Сондай-ақ ЖИ пайдалану мақсаттарын сипаттау, ал генеративтік модельдер үшін бастапқы сұрау салуларды ұсыну маңызды.

10.5 Әдістемелік әртүрлілік және оқытуда пайдалану

10.5.1 Оқытушылар оқыту мен бағалаудың алуан түрлі әдістерін қамтамасыз ете отырып, білім беру материалдары мен тапсырмаларында ЖИ қолдану мүмкіндіктерін ескеруге міндетті. Бұл студенттердің әртүрлі қажеттіліктерін және ЖИ пайдалану мүмкіндіктерін ескеруге көмектеседі.

10.6 Шешімдерді автоматтандыру және табыстау шектері

10.6.1 Прокторинг немесе жаппай бағалау сияқты процестерде ЖИ көмегімен қабылданатын шешімдер құзыретті тұлғалар тарапынан валидациялануға жатады. Құқықтық салдары бар кез келген автоматтандырылған шешім апелляция тетігімен немесе тексерудің өзге нысанымен сүйемелденуге тиіс.

10.7 ЖИ пайдаланғаны үшін жауапкершілік

10.7.1 ЖИ пайдаланатын білім беру процесінің барлық қатысушылары оны пайдалану нәтижелері үшін жеке жауапкершілікте болады. Бұл ЖИ көмегімен алынған деректерді тексеруді

және галлюцинацияланған деректер сияқты қателерді жоюды қамтиды. Жауапкершілікті беруге жол берілмейді.

10.8 Топтық жұмыста пайдалану

10.8.1 ЖИ пайдалана отырып топтық тапсырмаларды орындау кезінде бастамашы қалған қатысушыларды хабардар етуге міндетті. Егер «Қ.Құлажанов атындағы ҚазТБУ» АҚ ережелерінде өзгеше көрсетілмесе, ЖИ пайдалану нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығына технологияны пайдалануға бастамашы болған тұлға жауапты болады.

10.9 Академиялық менеджментте пайдалану

10.9.1 Академиялық басқару міндеттері үшін ЖИ қолдану кезінде (деректерді талдау, электрондық ассистирлеу және т.б.) «Қ.Құлажанов атындағы ҚазТБУ» АҚ ашықтықты қамтамасыз ету және ЖИ пайдалану нәтижелерін бақылау үшін шешім қабылдауға жауапты қызметкерлермен тікелей өзара іс-қимыл жасау мүмкіндігін беруге міндетті.

11. ЖИ ҚОЛДАНУ САЛАЛАРЫ

11.1 Бейімделген оқыту

11.1.1 ЖИ студенттердің үлгерімін талдайды және оқытудың мазмұны мен қарқынын бейімдей отырып, жеке оқу бағыттарын құрады.

11.1.2 ЖИ әрбір студенттің үлгеріміне және материалды түсінуіне байланысты тапсырмалардың күрделілік деңгейін өзгерте алады.

11.2 Кері байланыс және бағалау

11.2.1 Тесттер жасау және өткізу, сондай-ақ бағаларды автоматты түрде қою және кері байланыс ұсыну үшін ЖИ пайдалану.

11.2.2 ЖИ проблемалық салаларды анықтауға және оларды жою үшін қажетті шараларды ұсынуға мүмкіндік бере отырып, студенттердің нәтижелері туралы деректерді жинайды және талдайды.

11.3 Оқытушыларды қолдау

11.3.1 ЖИ-ассистенттер оқытушыларға дағдылы міндеттерді автоматтандыра отырып, оқу процесін басқаруға көмектеседі.

11.3.2 Жасанды интеллект оқытушыларға сабақ тақырыбы мен студенттердің деңгейіне сәйкес оқу материалдары мен ресурстарды ұсына алады.

11.4 Интерактивті технологиялар

11.4.1 ЖИ интерактивті оқу ортасын құруды жеңілдетеді, студенттерге тәжірибелік тәжірибе арқылы білім алуға мүмкіндік береді.

11.4.2 Оқушылардың белсенділігін арттыру және оқуды жақсарту үшін жасанды интеллект негізінде ойын элементтері мен модельдеулерді енгізу.

11.5 Оқу үрдісін бақылау және басқару

11.5.1 ЖИ ықтимал оқу нәтижелерін болжау және қосымша қолдауды қажет ететін студенттерді анықтау үшін деректерді пайдаланады.

11.5.2 ЖИ мұғалімдерге нақты уақыт режимінде сыныпты басқару әдістерін бейімдеуге көмектесе отырып, оқу процесінің динамикасын талдай алады.

11.6 Қол жетімділік және қосу

11.6.1 ЖИ білім беру ресурстарына қолжетімділікті қамтамасыз ететін ерекше қажеттіліктері бар студенттер үшін теңшелген шешімдерді әзірлейді.

11.6.2 ЖИ әртүрлі мәдени және тілдік ортадан шыққан студенттердің оқуын жеңілдеті отырып, оқу материалдарын әртүрлі тілдерге аударып, бейімдей алады.

11.7 Зерттеулер және әзірлемелер

11.7.1 ЖИ зерттеушілерге оқу және оқыту процестері туралы үлкен көлемдегі деректерді жинауға және талдауға көмектеседі.

11.7.2 ЖИ табысты тәжірибелерді талдау негізінде оқытудың жаңа тәсілдері мен әдістерін дамытуға ықпал етеді.

12. ЖИ ИНТЕГРАЦИЯСЫ

12.1 ЖИ технологияларын таңдау және енгізу

12.1.1 Білім беру мекемесінің қажеттіліктерін талдау. Жасанды интеллект көмегімен шешуге болатын проблемалар мен қажеттіліктерді анықтау үшін мұғалімдер мен студенттермен сауалнамалар мен сұхбаттар жүргізу.

12.1.2 ЖИ технологияларын қолдау үшін мекеменің инфрақұрылымы мен техникалық мүмкіндіктерін бағалау.

12.2 Қол жетімді платформалар мен шешімдерді зерттеу

12.2.1 Әр түрлі ЖИ-платформалары мен нарықта қолжетімді шешімдердің функционалдығын, құнын және қолдауын ескере отырып салыстырмалы талдау.

12.2.2 Профильдері ұқсас оқу орындарында ЖИ сәтті қолдану жағдайлары мен шолуларын зерттеу.

12.2.3 Қолданудың қарапайымдылығы мен қазіргі құралдармен үйлесімділігін қамтамасыз ету үшін «Қ.Құлажанов атындағы ҚазТБҮ» АҚ қолданыстағы білім беру платформаларымен Жасанды интеллектті интеграциялау мүмкіндігін қарастыру.

12.3 Тестілеу технологиялары

12.3.1 Олардың тиімділігі мен білім беру мақсаттарына сәйкестігін бағалау үшін таңдалған ЖИ-технологияларымен пилоттық жобаларды жүргізу.

12.3.2 Кемшіліктерді және жақсарту қажеттілігін анықтау үшін пилоттық жобаға қатысушылардың кері байланысы.

12.4 Таңдалған шешімдерді жүзеге асыру

12.4.1 Пайдаланушыны оқытуды, техникалық қолдауды және процесті бейімдеуді қамтитын қадамдық іске асыру жоспарын жасаңыз.

12.4.2 Нәтижелерді қадағалаңыз және қажет болған жағдайда технологияны пайдалануға түзетулер енгізіңіз.

12.5 Жасанды интеллектпен білім беру бағдарламаларын жоспарлау және әзірлеу

12.5.1 ЖИ курстарға біріктіру. ЖИ арқылы курстың қандай аспектілерін жақсартуға болатынын анықтау (мысалы, бейімделген оқыту, автоматтандырылған бағалау, интерактивті тапсырмалар).

12.5.2 Оқушылардың белсенділігін арттыру үшін ЖИ мүмкіндіктерін ескеретін оқу материалдары мен тапсырмаларды жасау.

12.6 Бейімделу бағдарламаларын әзірлеу

12.6.1 Студент деректерін талдау негізінде жекелендірілген оқу жолдарын жасау үшін ЖИ пайдалану.

12.6.2 Нәтижелерді талдау және курстарды студенттердің әртүрлі дайындық деңгейлеріне бейімдеу үшін машиналық оқыту технологияларын пайдалану.

12.6.3 ЖИ енгізу, олардың өнімділігі мен кері байланысы негізінде оқушылардың жеке қажеттіліктеріне бейімделген жекелендірілген оқу жолдарын жасау.

12.7 Білім беру бағдарламаларын бағалау және түзету

12.7.1 ЖИ қолданатын бағдарламалардың тиімділігін үнемі бақылау, алынған мәліметтерді талдау және студенттер мен мұғалімдерден кері байланыс жасау.

12.7.2 Максималды бейімділік пен өзектілікті қамтамасыз ету үшін бағалау негізінде бағдарламаларға өзгерістер енгізу.

12.8 Мұғалімдерді оқыту

12.8.1 Мұғалімдерді оқыту. Білім беру үдерісінде жасанды интеллектті қолдану бойынша мұғалімдерге арналған тренингтер мен семинарлар өткізу, соның ішінде платформалар мен технологияларды көрсету.

12.8.2 Білім беруде ЖИ тиімді пайдалану бойынша анықтамалық материалдар мен нұсқаулықтарды жасау.

12.9 Оқушыларды оқыту

12.9.1 Студенттер қолданылған технологиялардың қалай жұмыс істейтінін және оларды оқу процесінде қалай қолдануға болатынын түсінуі үшін ЖИ негіздеріне кіріспе.

12.9.2 Студенттер ЖИ мүмкіндіктерін өз бетінше зерттей алатындай өз бетімен жұмыс істеуге арналған ресурстар мен материалдармен қамтамасыз ету.

12.10 Қолдау және тәлімгерлік

12.10.1 Жасанды интеллектті қолдану бойынша консультацияларды қамтитын мұғалімдер мен студенттерді қолдау жүйесін құру.

12.10.2 ЖИ технологияларын меңгеруге және туындаған мәселелерді шешуге көмектесу үшін кураторларды немесе тәлімгерлерді тағайындау.

13. ЖИ ПАЙДАЛАНУДЫҢ ЭТИКАЛЫҚ ЖӘНЕ ЗАҢДЫҚ АСПЕКТІЛЕРІ

13.1 Ашықтық

13.1.1 Оқыту процесінің барлық қатысушылары қандай деректер жиналатыны және олардың қалай қолданылатыны туралы хабардар болуы керек. Бұл ЖИ пайдалану мақсаттары мен деректерді өңдеу әдістерін түсіндіруді қамтиды.

13.1.2 Білім беру мекемелері ЖИ-таңдаған шешімдер, сондай-ақ олардың тиімділігі мен ықтимал тәуекелдері туралы ақпаратқа қолжетімділікті қамтамасыз етуге міндетті.

13.1.3 ЖИ жинаған деректердің мүмкін болатын қателер мен бұрмаланулардың алдын алу, сондай-ақ ЖИ пайдаланудың дұрыстығын бақылау үшін тұрақты аудитін жүргізу.

13.2 Этика

13.2.1 ЖИ пайдалану студенттерге қатысты біржақтылық пен кемсітушілікті болдырмай, әділдік, теңдік және инклюзия принциптеріне негізделуі керек.

13.2.2 Профессорлар құрамы мен әкімшілер ЖИ академиялық адалдықты сақтайтын және оқу нәтижелерімен айла-шарғы жасауды болдырмайтын етіп пайдалануы керек.

13.2.3 Білім беру қызметінде ЖИ пайдаланудың этикалық кодексін енгізу, ол деректердің құпиялылығын, студенттерді кемсітпеуді және бағалау кезінде теңдік принципін ескереді.

13.3 Құпиялылық

13.3.1 Жасанды интеллектті пайдалану кезінде студенттердің жеке деректерін қорғау басымдыққа ие болуы керек. Барлық деректер рұқсат етілмеген қол жеткізу мүмкіндігін қоспағанда, анонимді және қауіпсіз өңделуі керек.

13.3.2 Білім беру мекемелері құпия ақпаратқа қолжетімділікті шектеуді және шифрлауды қоса алғанда, деректерді қорғау шараларын жүзеге асыруы керек.

14. ПРОЦЕСКЕ БАЙЛАНЫСТЫ ТӘУЕКЕЛДЕР ЖӘНЕ ТӘУЕКЕЛДІҢ АЛДЫН АЛУ ӘРЕКЕТТЕРІ

14.1 Мыналарға байланысты тәуекелдер:	14.2 Тәуекелдің алдын алу шаралары:
<ul style="list-style-type: none"> • ЖИ алгоритмдері қателіктер жіберуі мүмкін, бұл қате бағалауларға немесе ұсыныстарға әкеліп соғады және оқу үдерісі мен студенттердің үлгеріміне теріс әсер етеді. • ЖИ шамадан тыс сенім арту студенттер мен мұғалімдердің сыни ойлауы мен аналитикалық дағдыларының төмендеуіне әкелуі мүмкін, өйткені олар өз бетінше талдау жасаудың орнына мәселелерді шешу үшін ЖИ сүйенуі мүмкін. • Мұғалімдердің жасанды интеллектті тиімді пайдалану үшін жеткілікті біліктілігі болмауы технологияларды тиімсіз енгізуге әкелуі мүмкін. 	<ul style="list-style-type: none"> • Алгоритмдерді жүйелі түрде сынақтан өткізу және растау, олардың орындалуын бақылау, ұсыныстардың дәлдігі мен сенімділігін қамтамасыз ету үшін бағалаудың баламалы әдістері мен мұғалімдерді оқытуды пайдалану. • Оқу бағдарламасына сыни ойлау мен аналитикалық дағдыларды дамытуға ықпал ететін тапсырмаларды белсенді түрде біріктіру және жасанды интеллект қолданбай тәуелсіз талдау мен шешім қабылдауды ынталандыру. • Заманауи технологияларды оқытуға және оларды оқу үдерісіне кіріктіруге

	<p>бағытталған біліктілікті арттыру курстары мен тренингтерін жүйелі түрде ұйымдастыру.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Мәліметтердің ағып кетуін болдырмау және оны қорғауды қамтамасыз ету үшін Жасанды интеллектті пайдалану контекстінде киберқауіпсіздік саясатын әзірлеу және енгізу.
--	---

15. ЖАУАПКЕРШІЛІК ЖӘНЕ ӨКІЛЕТ

15.1 Оқу ісі жөніндегі проректорға және ғылым және инновациялар жөніндегі проректорға өз функцияларын орындау үшін қажетті барлық құқықтар мен өкілеттіктер берілген.

15.2 Рәсімнің әзірленуін және жүзеге асырылуын ұйымдастыру БББ басшысына жүктеледі.

15.3 Құрылымдық бөлімшелер мен лауазымды тұлғалардың сапа менеджменті жүйесінің құжатталған ақпаратты басқару жөніндегі өкілеттіктерін бөлу:

Бөлімше	Өкілеттіктер
ОҮБ	<ul style="list-style-type: none"> • құжатталған ақпаратты жаңарту • құжатталған ақпараттың сапа стандарттарына сәйкестігін тексеру • бақылау көшірмелерін тіркеу, ескі құжаттарды алып қою • СМЖ жүйесінің құжатталған ақпаратын мұрағаттау
Декандар, кафедра меңгерушілері	<ul style="list-style-type: none"> • пәндердің ерекшеліктері мен студенттердің қажеттіліктерін ескере отырып, білім беру бағдарламаларына ЖИ енгізудің стратегиялары мен жоспарларын қалыптастыру және жүзеге асыру. • ЖИ қолданудың тиімділігін бақылау, нәтижелерді жүйелі түрде бағалау, білім беру стандарттарының талаптарына сәйкес әдістер мен тәсілдерді түзету. • ЖИ технологияларын оқыту үшін қажетті ресурстарға қолжетімділікті қамтамасыз ету, оқытушылар мен студенттер үшін тренингтер мен білім беру курстарын ұйымдастыру.
Қүзіреттілік орталығы	<ul style="list-style-type: none"> • мұғалімдерге арналған тренингтер мен білім беру курстарын ұйымдастыру.
ПОҚ	<ul style="list-style-type: none"> • ЖИ-технологияларын оқушылардың қажеттіліктері мен заманауи талаптарға бейімдей отырып, оқу материалдары мен әдістеріне енгізу. • кәсіби қызметінде ЖИ тиімді пайдалану үшін оқыту және біліктілікті арттыру бағдарламаларына қатысу. • бағалаулар мен ұсыныстарға әсер етуі мүмкін алгоритмдік қателерді болдырмай, ЖИ дұрыс және әділ пайдаланыңыз. • білім беру процесінде ЖИ пайдалану, кемсітушілікке жол бермеу және жеке деректерді қорғау кезінде этикалық және құпиялылық мәселелерін ескеру. • оқыту әдістерін одан әрі жетілдіру үшін оқушылардың үлгерімі мен белсенділігін талдау арқылы жасанды интеллекттің оқу үдерісіне әсерін бағалау.

